ժողով՝ Ձեզ իբրև օժանդակ և դոր-
ձակից, որոց անդամք են հեռաւեալ
միաբան անձինք. Սահակ ծ. վար-
դապետ Ը.յմատեանն, Ներսէս վար-
դապետ Հայկազունի, Սահակ վար-
դապետ Ը.մատունի և Յուսիկ Սար-
կաւագ՝ որ կարող է վարել զպաշտօն
քարտուղարի, զորս պարտ է հրա-
ւիրել և ընդ նախագահութեամբ
Ձերով անօրինել զամենայն հան-
դամանս մատակարարութեան:

Պատուիրելով պատուիրեմ քնն-
նասէս սուղել զվիճակ թշուառ
աղքատաց և սովելոց, ճիշտ և ար-
դար մատակարարել զնմ՝ լինելի
ումիք զրկանս և խարութիւն. Իսկ
Ես աղօթեմ զի ընդունիցին իրա-
քանչիւր վարձս ի Տեառնէ, նախ
գթասիրտ և ազնուասիրտ անձինք-
բրն այնոքիկ, որ յամենայն կողմանց
փութացին և փութան օգնել և հաց տալ
քաղցեալ ժողովրդեան, և ապա դուք՝ որ մատա-
կարար լինիք ծանայել սեղանոյ աղ-
քատաց, նոքն Ը.ստուածատուր վար-
ձուց արժանի լինիջիք. ամէն:

Ի 27 ապրիլի 1894	(Պատրիարքական)
և ըստ տոմարիս ՌՃԽԹ	
Համար 558	ՄԿՐՏԻՉ
ՅՈՒԹԱՐԱՆՈՆ ՄԱՅՐ ԱՌԱՔ	
Ս. ԷՋՄԻԱԾՆԻ,	ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
Ի Վաղարշապատ,	ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ,

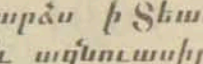

Նորին Ս. Օծութիւն Վեհ. Հայրապետն ամենայն Հայոց, Գեր. Սուքիաս Արքեպիսկոպոս Պարզեանցին Աստուածաշունչ ընդհանուր առաջնորդ կարգելով՝ մի առանձին գրութեամբ առ Արեղակնափայլ Շահն Պարսից և առ Սադրազամն, յանձնարարած էր զՆորին Գերապատուութիւնն Նորին Մեծութեան բարեհաճ խնամոցը:

Ի պատասխանի իւր գրութեանց Նորին Ս. Օծութիւնը ստացաւ յետագայ պատասխանագիրները Նորին Մեծութիւն Շահնշահից և Նորա Սադրազամից:

Թարգմանութիւն Հրովարտակի Արեգակնափայլ Շահին Պարսից առ Արքազնագոյն Կաթուղիկոսն Ամենայն Հայոց. Տ. Տ. Մկրտիչ:

Կնիք Նորին Մեծութեան
Նասր Էդդին Շահի

Նորին հրեշտակատիպ Եպիսկոպոսապետին Կրօնաւորացն Յիսուսի, մեծն ի մեծափառ պաշտօնէից Մեսիայի, Կաթուղիկոսին Կաթուղիկոսաց Մկրտչի Առաջնոյ Մեծի Հայրապետին ամենայն Հայոց՝ որ ի սփիւռ աշխարհի, արժանացեալ Աստուածային շնորհաց, ընդ որս նաև վասակեալ ըստ ամենայնի զարժանաւորութիւն Ներ և հասեալ Մերումս արեգակնափայլ սիրոյ յիշատակութեան:

Ի համբառնալն Ձեր գերերջանիկ անձին ի Գահ Հայրապետութեան Սրբոյ Էջմիածնի, յայտ առնէիք մեզ զընտրեալն ի Ձէնջ զԳեր. Սուքիաս Արքեպիսկոպոս յառաջնորդութիւն վիճակին Ատրպատականի վասն հովուելոյ և առաջնորդելոյ զՀայազգի ժողովուրդն Ատրպատականի՝ որ ընդ հովանաւորութեամբ Մերով բարձր իշխանութեան: Վասն այսր ամենայնի զյդեալն առՄեզ զդրութիւն Ձերդ Սրբութեան՝ ընթերցաք, և յառաջնում պարբերութեան այդր գրութեան Ձերում՝ յորում յիշատակէք զընտրութիւն Ձեր յԱթոռ Հայրապետութեան ամենայն Հայոց՝ լիասիրտն ուրախացայց զմեզ: Վասնորոյ ի խորոց սրտի շնորհաւորեմք և մաղթեմք առ բարձրեալն Աստուած՝ զի զբարձրութիւն Ձեր բազում ամաց՝ և որպէս առաջընթաց Հովուապետ ազգին Հայոց մեծապանծ պատուոց արժանացուսցէ. տացէ Ձեզ Աստուած կար և զօրութիւն վասն լիակատար գործադրելոյ զամենայն տրամադրութիւնսն կրօնի:

Յերկրորդում պարբերութեան գրութեան Ձերում՝ յորում յիշատակէք զընտրութիւն Սուքիաս Արքեպիսկոպոսին յառաջնորդութիւն Ատրպատականի՝ ըստ Ձեր փափագանաց ծանեաք և ընկալաք զՆորին Գերապատուութիւն. և հրովարտակաւ հրամայեցաք ամենայն Կառավարչաց Բարձրագոյն Թագա-

ւորութեանս Մերոյ Իրանի ուղղէացի ընդ միշտ՝ ի նկատի ունիցին զպատիւ Նորին Գերապատուութեան, որպէս և խնդրուածոց նորին տայցեն հնարաւորութիւն: Եւ քանզի իղձք Մեր անդադրին ի նախահարց Մերոց ցայսօր եղեալ է, զի բովանդակ հպատակք՝ առանց խտրութեան, որք ընդ Մերովս Բարձր Թագաւորութեամբ Իրանի, կայցեն և մնասցեն ի բարօրութեան, այնպէս և հայ ժողովուրդն՝ որ ի հնուց անտի ժամանակաց վայելեալ է զսէր և զշնորհս Նախնեաց Մերոց, հաճիմք զի յամենայն կողմանց լինիցի յապահովութեան, յազատութեան, անձնատուր եղիցին գործոց իւրեանց և վաստակոց: Բարեմաղթեմք առ Աստուած զի Դուք ևս հանդերձ Նախարարաց Ձերոց ընթանայցէք ի նոյն շաւիղ, և հոգևոր հովիւք Իրանի՝ որք գտանին ընդ Ձերով իշխանութեամբ, կացցեն՝ ի Ձէնջ հրամայեալ՝ ի նոյն հրահանգս և պատուիրանս, և ի նկատի ունիցին զօգուտ ազգի և կառավարութեան Մերոյ:

Եմք և մնամք բաղձացողք քաջառողջութեան Ձերդ Սրբութեան և խնդրեմք վերառաքել զպատուանդն աղօթս վասն Մեր ի սրբավայրն Էջմիածնի:

Ցամենանն շապան յամի 1311 ի քառասներորդ յոբելեորդ ամի Թագաւորութեան Մերոյ:

Թարգմանութիւն Թղթոյ Մեծի Նախարարին Պետութեան Պարսից:

Ընկալեալ է մեր յանկեղծութենէ բղխեալ զգրութիւն Ձերումդ յարգարանդ, տաքինոպարդ և հրաշալի Վեհափառութեան՝ որ գտանիք էք հրեշտակաց, և զկարգական և պատկանելի գրութիւնն առ փառապանծ, նուիրական և Թագակիր Թագաւորն ամենայն Իրանի—յաւերժացուսցէ Տէր յամս յաւերժ զԹագաւորութիւն Նորա — զոր հաւուցաք ի ձեռն Նորին Բարձր Մեծութեան, ըստ ցանկութեան Ձերումդ Վեհափառութեան, յորում առաջարկեալ էք ի Ձէնջ ընծայեալ զԳերաշնորհ Սուքիաս Արքեպիսկոպոսն յառաջնորդութիւն Ատրպատականի վիճակին բովանդակ Հայոց: Առ այս բանք Ձեր յոյժ հաճոյ գտան առաջի Շահնշահին, ուստի և Նորին Մեծութիւնն հաճեցաւ հաստատել զհրովարտակ հաստատութեան առ մեզ, որով պարտիմք մերովսանն ի կատար ածել զցանկութիւնս և զխնդրուածս Նորին Գերապատուութեան. և տալ նմա աջակցութիւն վասն կրօնական և ազգային գործոց հայազգի ժողովրդեան:

Արդ ամենայն ակնածութեամբ աղերսեմք զՍրբութիւն Ձեր մի՛ մոռանալ և զիս զանձնանուէրս յաղօթս Ձեր ի Ս. Տեղիս. ընկալարուք յինէն զհաւաստիս սրտագին և մտերիմ անձնուիրութեանս: Հոգւով չափ անձնուէր Ձեզ:

Ի վերայ ծրարի Նորին Վեհափառութեան գրեալ է հետևեալ հասցէն հանդերձ կնքով նախարարին արտաքին գործոց:

Նորին Սրբութեան Մեծին յամենայն Կաթուղիկոսացն (Խալիֆ) Յիսուսի, Սրբազնագունին յամենայն կրօնաւորացն Մեսիայի. Կաթուղիկոսին Կաթուղիկոսաց և Մեծի Հայրապետին ամենայն Հայոց՝ որ ի սփիւռս աշխարհի, Մկրտչի Առաջնոյ:

ՆՈՒԻՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

Ի ՆՊԱՍՏ ՈՌՈԳԵԼՈՅ ՏԱՃԿԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Նորին Ս. Օծութեան ազգիս Վեհափառ Հայրապետի սրբատառ կոնդակով արած հրաւէրի ի պատասխանի, հետևեալ անձինք և հաստատութիւնք նուէրներ են ուղարկել ի նպաստ սովելոց. ուստի «Արարատ» կը փութայ մեծ գոհունակութեամբ հրատարակել մինչև ցայսօր (մայիս 5) ուղարկուած նուէրների ցուցակը ի լուր համօրէն Հայ ազգի:

	Ռուբ.	Կոպ.
Տփխիսի Առևտրական բանկը . .	3000	—
Նոր Նախիջևանցի ազգայինք ձեռամբ Մխիթար վարդապետի . .	3000	—
Տփխիսի փոխադարձ վարկի ընկերութիւնը	1000	—
Մոսկուայից Պ. Եղբարք Ճամհարեանք	1500	—
Մեծ. Պ. Առաքել Ծատուրեան .	1000	—